

Kursplan för

Gynekologisk cytologi, 12 hp

Gynecological Cytology, 12 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2024.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT23 , VT24

Kurskod	9H5006
Kursens benämning	Gynekologisk cytologi
Hp	12 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Diagnostisk cytologi
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för laboratoriemedicin
Beslutande organ	Utbildningsnämnden LABMED
Datum för fastställande	2022-10-19
Reviderad av	Utbildningsnämnden LABMED
Senast reviderad	2023-10-27
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2024

Särskild behörighet

Medarbetare inom området klinisk patologi och cytologi med biomedicinsk analytikerexamen eller motsvarande högskoleutbildning. Dessutom krävs Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 med lägst betyget godkänd/E.

Mål

Kursens övergripande mål är att deltagaren ska utveckla teoretiska kunskaper och praktiska färdigheter inom området gynekologisk cytologi.

Kunskap och förståelse

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna redogöra för:

- De kvinnliga reproduktionsorganens uppbyggnad och funktion, samt den cancer som uppstår här
- Mekanismerna bakom humant papillomvirus (HPV)-inducerad carcinogenes
- Provtagnings- och prepareringstekniker som används inom gynekologisk cytologi
- Molekylärbioologiska metoder som används för detektion av HPV
- Organiserad screening för livmoderhalscancer och vaccinationsprogram för HPV på nationell och

- global nivå
- Kvalitetssäkring inom verksamhetsområdet cervixcytologi

Färdighet och förmåga

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna:

- Avgöra om provmaterialet är bedömbart och representativt
- Relatera den morfologiska cellbilden i gynekologiska cellprov till hormonell status
- Påvisa olika typer av infektiösa och reaktiva tillstånd i gynekologiska cellprov
- Diagnostisera premaligna och maligna tillstånd i gynekologiska cellprov

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter godkänd kurs ska deltagaren kunna:

- Värdera screening- och vaccinationsprogram utifrån ett samhällsperspektiv och lika villkorsperspektiv
- Tillämpa ett vetenskapligt och reflekterande förhållningssätt

Innehåll

Kursen är indelad i två moment.

Gynekologisk cytologi - teori, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet är teoretiskt inriktat och tar bland annat upp följande ämnen: a) de kvinnliga reproduktionsorganen, b) livmoderhalscancer och övrig gynekologisk cancer, c) gynekologiska infektioner, d) HPV och dess roll i utvecklingen av livmoderhalscancer, e) provtagning och preparering av gynekologiska cellprov, f) molekylärbiologiska metoder för detektion av HPV, g) organiserad screening för livmoderhalscancer, e) vaccination mot HPV, och f) olika nivåer av kvalitetssäkring inom området cervixcytologi.

Gynekologisk cytologi - tillämpning, 7.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet är praktiskt inriktat och fokuserar i första hand på morfologisk diagnostik av cellprov från livmoderhalsen. Både normala/benigna cellprov och cellprov med cellförändringar ingår i undervisningen. Stor vikt ligger på infektiösa tillstånd och reaktiva förändringar, samt hur den morfologiska cellbilden varierar med hormonell status. Cellförändringarna inkluderar både skiv- och körtelepitelförändringar, och utgör till största delen förstadier till cancer men även fullt utvecklad cancer. Förutom cellförändringar i livmoderhalsen, tar momentet också upp förändringar i uterus, vagina och vulva. I momentet ingår bland annat demonstrationer vid flerhövdad mikroskop, självständig mikroskopiering av preparatsamlingar och studier av patientfall.

Arbetsformer

Kursen bedrivs på halvfart. I kursen används olika pedagogiska metoder såsom presentationer, seminarier, projektarbeten, mikroskopiering och demonstrationer. Huvuddelen av kursens teoretiska moment sker digitalt, medan obligatoriska mikroskopieringsövningar är förlagda till campus. Mellan träffarna mikroskopierar deltagaren på egen hand vid sin hemmaklinik. Deltagaren tar igen obligatoriska moment vid frånvaro, enligt överenskommelse med kursansvarig.

Examination

Moment 1 examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift, en muntlig examination och en skriftlig tentamen.

Moment 2 examineras genom tre praktiska prov.

För betyget G på hela kursen krävs G i båda momenten.

Deltagare som ej är godkänd efter ordinarie examination har rätt att delta vid ytterligare ett examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger deltagaren deltagit vid ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket deltagaren anmält sig men inte närvarat vid räknas inte som examinationstillfälle. Eventuella ytterligare examinationstillfällen för deltagare som inte får godkänt resultat, regleras av avtalet om uppdragsutbildning.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan deltagaren deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för deltagare med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övriga föreskrifter

Kursvärdering kommer att genomföras efter genomförd kursomgång i enlighet med riktlinjer från Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Cytopathology

Shambayati, Behdad

Second edition. : Oxford : Oxford University Press, [2018] - xxi, 581 pages

ISBN:9780198717362 LIBRIS-ID:p1s4r2t1mjv71fpz

Utgåva 2018 eller senare

[Sök i biblioteket](#)